

RADIO#MATURA

ESEJSKI ZADATAK – AUGUST ŠENOA, PRIJAN LOVRO

Uputa

Školski esej oblikujte s obzirom na zadani zadatak. Oblikujte ga kao zaokruženu cjelinu s uvodom, razradom i zaključkom. Pazite da Vaš školski esej bude pravopisno, gramatički i leksički točan. Sve smjernice morate uvrstiti u školski esej. Školski esej mora imati najmanje 440 riječi.

Zadatak za pisanje školskoga eseja

August Šenoa, Prijan Lovro

Polazno pitanje: **Kako knjige koje Lovro čita utječu na njegov život i odluke?**

Prvi polazni tekst

Poslije tih vedrih dana nastade u Lovrinoj duši noć, tamna noć, burna noć. Dugi hodnici sjemeništa zijevahu na nj kao otvorena ždrijela. Lovro se odbi od drugova. Bivao sve bljeđi. Stao moliti, moliti pritiskujući čelo na molitvenik. Al dim njegove žrtve ne vinuo se uz nebo, dim se gubio po tlih. Zakopao se u Augustina, Hrizostoma i druge svete oce, zadubio u psalme. Badava, badava! Duh mu se svraćao na Bérangera, Goethea, Byrona i Mickiewicza. Tu je nalazio sebe. Duša mu bijaše kao Byronov Mazeppa, privezan krutom sudbom na bijesna hata – na vrijeme. Vrijeme, mladost leti, duša ranjena krvava. Lovro stao čitati, učiti u noć. Al nije učio svetih otaca. Učio povijest, jezike, matematiku. Ne bijaše Lovro pjesnik, to jest ne imaše tvorne pjesničke sile. Al mu duh bijaše ognjevit zmaj. Primiv toliko slika pjesničkih velikana, toliku silu različkih misli i osjećaja u sebe, buktilo mu srce kao vatrena gora. Bivao sve bljeđi, sve suhlji, a oči sve plamnije. Nađoše u njega Kanta, nađoše Rousseauove »Confessions.« Mrko gledaše ga predstojnik od onoga dana.

– Vas je opsjeo nečisti duh, vi ste pust svjetovnjak pod svetom haljinom!

- Od onoga dana nije bilo mira. Predstojnik bude mu krvnim neprijateljem. - Vi ste husita, heretik! - ukori ga; - čita li se vječna mudrost u tim krivovjernim stihovima?

- Ne - odvrati mu Lovro - ja sam sveti Lavrencij, vi me pržite na roštilju!

- Propast tvoja od tebe samoga! - zagrmi predstojnik ne spadajući nipošto u red krotkih pobožnih pastira stada Kristova.

Lovro stisnuo zube, pohitao u vrt, čitao Tomu od Kempisa, al odmah zatim Prešernove sonete. I skoro bude posve robom Petrarkinih zvonkih lanaca.

Drugi polazni tekst

Najviše zabavljamo se večerom čitajući pjesničke plodove. Pročitasmo zajedno Danteovu »Božju komediju«, Ariostova »Bijesnog Orlanda«, Mickiewiczeva »Wallenroda«, Byrona, Heinea, Nekrasova, Bérangera, Čelakovskog i mnogo drugih pjesnika. Za takvih časova bijaše Lovro van sebe; oko mu blistalo, na lica bi mu skočila krv. Kada mu pročitah »Alpuharuk« od Mickiewicza, mal' da nije poludio od zanosa. Meni su te rasprave osobito mile bile. Kad se ovako u dvoje čita, kad dva zanešena prijatelja razabiru misli pjesnikove, javlja ti se krasota pjesmotvora jasnije pred očima. Lovro sam ne bijaše nipošto pjesnik, nikad za života nije napisao stiha; ali duboko je čutio osjećaje, bistro pronicao misli pjesmotvora.

Smjernice

• U uvodu:

- ukratko predstavite autora i djelo

- u jednoj ili više rečenica oblikujte tvrdnju kojom ćete odgovoriti na polazno pitanje i tako najaviti ono o čemu ćete pisati u središnjem dijelu eseja.

• U središnjem dijelu eseja razradite i argumentirajte svoju tvrdnju kojom ste odgovorili na polazno pitanje tako da argumentacija:

- proizlazi iz razumijevanja djela u cjelini

- proizlazi iz sadržajne i stilске analize polaznog teksta i njegove uloge u djelu u cjelini

- bude povezana s književnopovijesnim kontekstom u kojemu je djelo nastalo.

Svoj tekst rasporedite u odlomke koji su jasno, logično i smisleno povezani.

• U zaključku sažeto istaknite ono najvažnije o čemu ste pisali u središnjem dijelu eseja.